

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/159/2018
Identifikačné číslo spisu:	6116201718
Dátum vydania rozhodnutia:	27.06.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:6116201718.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného Tomáš Kušnir, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti žalovanému I. J., bývajúcemu v J., o zaplatenie 26 420,47 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 9 C 26/2016, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 31. júla 2017 sp. zn. 13 Co 231/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 31. júla 2017 sp. zn. 13 Co 231/2017 prvým výrokom potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie z 22. februára 2017 č. k. 9 C 26/2016-112 vo výroku, ktorým bol návrh žalobcu zamietnutý a vo výroku o náhrade trov konania; druhým výrokom žalovanému priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % účelne vynaložených nákladov. V odôvodnení okrem iného konštatoval, že pokiaľ žalobca nepredložil „zmluvu o postúpení pohľadávky“, nemohol procesný súd žalobcu považovať za právneho nástupcu firmy Credium Slovakia a.s., a preto aj akékoľvek prednesy „žalobcu“ na pojednávaní nebolo možné považovať za prednes strany konania a nebolo povinnosťou súdu k takýmto prednesom prihliadať. Procesný súd jednoznačne uviedol požiadavku adresovanú „žalobcovi“ o predloženie zmluvy o postúpení pohľadávky. Skutočnosť, že žalobca považoval za dostatočný dôkaz to, čo súdu zaslal, nemôže byť podkladom pre záver o nesprávnom právnom posúdení veci. Z rozsudku súdu prvej inštancie je jednoznačne zrejmé, čo súd od „žalobcu“ požadoval, čo bolo „žalobcom“ predložené a k akému záveru po vyhodnotení týchto skutočností súd dospel. Odvolací súd ešte poznamenal, že CSP (Civilný sporový poriadok, zákon č. 160/2015 Z.z., účinný od 1. júla 2016 [ďalej len „CSP“] - poznámka dovolacieho súdu) neumožňuje stranám predlžovať konanie nedostatočným predkladaním dôkazov, súdom vyžadovaných podkladov a pod. tak, ako to bolo možné za predchádzajúceho O.s.p. (Občiansky súdny poriadok, zákon č. 99/1963 Z.z. účinný do 30. júna 2016 - poznámka dovolacieho súdu). Účastník, ktorý si chce v spore obhájiť alebo presadiť svoje práva, musí

byť pred súdom aktívny a nemôže spravodlivo očakávať, že v sporovom konaní bude za neho dôkazy vykonávať súd, prípadne že bude strane opätovne dávať lehotu na predloženie toho istého, jediného, požadovaného dôkazu. Keďže „žalobca“ nepredložil súdom požadovaný doklad o tom, že v konaní má aktívnu vecnú legitímáciu, treba považovať rozhodnutie procesného súdu za správne. Nečinnosť žalobcu v konaní pred okresným súdom nemôže byť dodatočne odstraňovaná v odvolacom konaní. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

2. Žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) podal proti rozsudku odvolacieho súdu dovolanie, ktorého prípustnosť odvodil z § 420 písm. f/ CSP. Porušenie práva na spravodlivý proces videl v odmietnutí doplnenia dokazovania a posúdení dôkazov, v právnom nezdôvodnení rozhodnutia, na základe akého právneho posúdenia je neprípustné umožniť strane sporu dodatočne predložiť navrhovaný dôkaz. Žiadal rozhodnutie krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Súčasne si uplatnil náhradu trov dovolacieho konania.

3. Žalovaný sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

5. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

6. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

9. V danom prípade dovolací súd prioritne posudzoval prípustnosť dovolania, t. j. či boli splnené podmienky stanovené zákonom pre vecné prejednanie dovolania. Odborná spisba rozdeľuje podmienky prípustnosti dovolania na objektívne (a/ prípustný predmet, b/ lehota na podanie dovolania, c/ náležitosti dovolania) a subjektívne (osoba oprávnená podať dovolanie). (Ficová a kol. Občianske procesné právo, Druhé aktualizované a doplnené vydanie, Bratislava, Vydavateľské oddelenie Právnickej fakulty UK, 2008, str. 344). V CSP sú jednotlivé podmienky prípustnosti dovolania upravené nasledovne: v ustanoveniach § 420 až § 423 je upravený prípustný predmet, v ustanovení § 427 je stanovená lehota na

podanie dovolania, v ustanovení § 428 sú stanovené náležitosti dovolania a v ustanovení § 424 až § 426 sú upravené subjekty oprávnené podať dovolanie.

10. Vychádzajúc z uvedeného (bod 9. tohto rozhodnutia) dovolací súd zistil, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), ktoré dovolanie spĺňa náležitosti stanovené zákonom (§ 428 CSP) a dovolateľ v ňom napáda rozsudok odvolacieho súdu, ktorým vo veci samej potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny.

11. V danom prípade žalobca prípustnosť dovolania odvodil z § 420 písm. f/ CSP a porušenie práva na spravodlivý proces oprel o odmietnutie doplnenia dokazovania a posúdenia dôkazov a dostatočné neodôvodnenie (nepreskúmateľnosť) rozhodnutia odvolacieho súdu.

12. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

13. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa o ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

14. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

15. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom, či mimosporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (pozri rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 ECdo 10/2014, 3 Cdo 146/2013). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu treba pojem „procesný postup“ súdu vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016.

16. Dovolaateľ namietal nedostatky v procese dokazovania, keď súdy nižšej inštancie nedoplnili dokazovanie, resp. nevykonali ním navrhnuté dôkazy, k čomu dovolací súd uvádza, že už podľa predchádzajúcej úpravy (O.s.p.) dospel k záveru, že dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka (a v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zakladajúcim prípustnosť dovolania) nebolo nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (porovnaj R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo

108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového i mimosporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. Na základe čoho je vyššie uvedená námietka dovolateľa nedôvodná.

17. Dovolací súd v súvislosti s námietkou dovolateľa o porušení § 420 písm. f/ CSP nedostatočným odôvodnením rozhodnutia odvolacieho súdu poukazuje na doterajšiu judikatúru najvyššieho súdu - R 111/1998, R 2/2016, ako aj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016, v zmysle ktorých nedostatok odôvodnenia rozhodnutia (nepreskúmateľnosť) bol považovaný len za vlastnosť rozhodnutia súdu, ktorý zmätočnosť rozhodnutia nezakladá.

18. V predmetnej veci sú v dovolaní napadnutom rozhodnutí (obsah ktorého nemožno posudzovať izolovane od rozsudku súdu prvej inštancie, lebo prvoinštančné a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok - vid' rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08) zreteľne vysvetlené jeho podstatné dôvody, uvedené ustanovenia, ktoré súd aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery, ako i vysvetlené právne úvahy, ktorými sa pri rozhodovaní riadil. Prijaté právne závery sú primerane odôvodnené spôsobom zodpovedajúcim § 393 ods. 2 CSP (predtým § 157 ods. 2 O.s.p.). Za procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

19. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd uzatvára, že dovolateľ namieta porušenie § 420 písm. f/ CSP neoprávnene, preto jeho dovolanie ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

20. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.